

Tričetrvt stoljeća SPD ,Sloga' Kuzminec

Članovi Seljačkog pjevačkog društva »Sloga« iz Kuzminca proslavili su 5. lipnja 1977. godine 75. obljetnicu postojanja i rada. Po kontinuitetu djelovanja, kao i po ostvarenim uspjesima (napose, muškog pjevačkog zbora), SPD »Sloga« Kuzminec ubraja se među najstarije i najuspješnije amaterske družine u Podravini.

PRVIH DVADESET GODINA — Pjevačko društvo »Kuzminec«, kako se u začetku zvalo, osnovano je u jesen 1902. godine. Društvo je djelovalo u okviru djelatnosti tamošnjeg rimokatoličkog župnog dvora, a imalo je uglavnom dvije namjene: da pjeva u crkvi, te prigodom raznih svečanosti i blagdana u selu. Jedan od najaktivnijih inicijatora za osnivanje mješovitog pjevačkog zbora bio je mladi učitelj, orguljaš i prvi zborovođa Josip Androlić (rođen, inače, u blizom Đelekovcu). Za njega je tadanji župnik kuzminski Mihovil Kovačić, koji je ujedno bio i prvi tajnik društva, zapisao u župnoj spomenici da je »odličan pjevač i orguljaš«. Poznat nam je i prvi predsjednik društva — to je bio Ivan Kuharić. Mješoviti pjevački zbor brojao je u početku 24 muških i 9 ženskih pjevača.

Nakon srazmjerno uspješnog početka, o radu Pjevačkog društva »Kuzminec« do prvog svjetskog rata, a i u godinama neposred-

no nakon njega, znamo srazmjerno malo, jer nema očuvane dokumentacije. Zanimljivo je navesti da o radu društva ništa ne piše ni ti župska spomenica. Iz ovog izvora možemo navesti još jedino podatak da je prije spomenutog zborovođe Androlića, u Kuzmincu kao učitelj i orguljaš radio vrsni glazbenik Anton Žrčić, kojemu se također može pripisati dio zasluge za početak rada društva. Praktički sve do 1922. godine zbor Pjevačkog društva »Kuzminec« nije doživio širu afirmaciju, jer je i nastupao gotovo bez izuzetka u Kuzmincu i selima koja pripadaju u ovu župu. Iz sjećanja mještana doznajemo da i u rukovodstvu nije dolazilo do bitnijih izmjena. Tako je zapravo prvih dvadeset godina u životu društva prošlo u okvirima izvršavanja zadataka vezanih uz crkvu.

NAPREDNA ORIJENTACIJA — Do velike prekretnice i pravog procvata u djelovanju Pjevačkog društva »Kuzminec« dolazi nakon 1922. godine. Tada se zbor otcjepljuje od crkvenog pjevačkog zbora i registrira se kao samostalna društvena seoska organizacija. Nositelji ovog novog, naprednog vala u širenju glazbene kulture u Kuzmincu i okolnim selima bili su: učitelj i zborovođa Eduard Šurbek, zatim Stjepan Kranjec, Josip Vukoslav, Kuzman Žužec i drugi. Poja-

Zapisnik

Vatkač, in na sjednici seljačkog pjevačkog društva „Kuzminec“ održanoj dana 21. lipnja 1935. god.

Rezultati sui slavnosti

Radno je rad seljačkog društva „Kuzminec“ od osnutka, do sada bio sigurno održan od strane hrvatske slavice u H. Dubrovniku, nije se rad lo mlađa, sada postoje pretomajstičke izbore kada se biois vladat gosp. Petića sunovratilo dostaje opet isto selječko se reorganizirao seljačko pjevačko društvo „Kuzminec“.

Faksimil zapisnika SPD »Sloga« iz 1935., u kojem se govori o policijskoj kontroli rada društva

čava se intenzitet održavanja vježbi, repertoar se proširuje s nizom narodnih, rodoljubnih i drugih pjesama, tako da društvo vrlo uspješno nastupa 1923. godine na proslavi »Podravine« u Ludbregu. I idućih godina zabilježeni su brojni uspješni nastupi, među kojima ističemo one u Virju, Koprivnici, Bjelovaru, naravski Kuzmincu i drugdje. Osobito je bio značajan nastup u Zagrebu 1925. godine, gdje je na jednoj smotri upravo kuzminski zbor proglašen najboljim, a o uspjehu izvještava i »Jutarnji list«.

Nakon Obznane i u teškim danima svjetske ekonomske krize, rad Pjevačkog društva »Kuzminec« bio je srazmjerno slab i javljao se samo povremeno. Do obnove djelovanja dolazi opet 1934. godine, od kada se kontinuirano (osim za vrijeme drugog svjetskog rata) vodi i društveni zapisnik. U kući Ivana

Klepeca na ponovni osnivački sastanak sastali su se 11. lipnja 1934. slijedeći osnivači: Mijo Jagić, Vlado Ivić, Stjepan Varga, Franjo Kranjec, Đuro Votuc, Stjepan Đurašin, Ivan Joža, Ivan Matić, Dragutin Habek, Franjo Gašparić, Blaž Votuc, Milan Posavec, Milan Marković, Dragutin Marković, Vladimir Glavosek, Ivan Jendrej, Ivan Jakupanec, Milan Sedek, Kazimir Votuc, Stjepan Oroš i Rudolf Varga.

Tada je ponovno osnovan muški pjevački zbor, a u Upravni odbor izabrani su: Mijo Jagić (predsjednik), Ivan Jendrej (potpredsjednik), Rudolf Varga (tajnik), Stjepan Varga (blagajnik), Vladimir Ivić (zborovođa, koji tu dužnost, uz manje prekide, obavlja još i 1977. godine!), te Franjo Kranjec, Đuro Votuc i Stjepan Đurašin.

Iako se odmah započelo s probama, djelovanje Pjevačkog društva »Kuzminec« bilo je stalno kočeno od strane tadanjih vlasti, jer je dobar dio članstva bio napredno orijentiran. Potvrdu ovakvog zaključka nalazimo, među ostalim, i u zapisniku sa sastanka Upravnog odbora društva od 21. srpnja 1935. u kojem doslovce piše: »Pošto je rad Pjevačkog društva »Kuzminec« od osnutka (misli se na ponovno pokretanje 1934.) do danas bio stalno zapostavljen od strane žandarmerijske stanice u Malom Bukovcu, nije se radilo praktički ništa...« Usprkos tomu, odlučeno je dase dalje radi intenzivnije. Tako su se idućih godina zaredali nastupi, ponajviše u Kuzmincu, ali i širom Podravine (u Đelekovcu 1935., zatim u Rasinji, Koprivnici i drugdje).

Na godišnjoj skupštini 5. siječnja 1937. izabrano je sljedeće rukovodstvo: Mijo Jagić (predsjednik), Stjepan Varga (potpredsjednik), Rudolf Varga (tajnik), Ivan Jendrej (blagajnik), Vladimir Ivić (zborovođa), te ostali članovi Upravnog odbora — Franjo Kranjec, Đuro Votuc, Ivan Jakupanec. U Nadzornom odboru bili su Ivan Matić i Ivan Posavec, a u Sudu časti Milan Krvar i Vlado Glavosek. Dana 3. srpnja 1937. Kuzminčani su održali zapaženi nastup na proslavi »Goluba« u Bjelovaru. Na godišnjoj skupštini od 25. siječnja 1938. rukovodstvo je ostalo isto, jedino je za novog potpredsjednika izabran Stjepan Đurašić. Slično je bilo i na glavnoj godišnjoj skupštini 3. siječnja 1939., te na skupštini od 25. veljače 1940. Tada je za društvene potrebe nabavljen i jedan harmonij. Zatim, 7. srpnja 1940. zbor iz Kuzminca sudjelovao je na proslavi »Podravine« u Ludbregu. Rukovodstvo je ostalo neizmijenjeno i na godišnjoj skupštini održanoj 25. siječnja 1941.

Napredna orijentacija većeg dijela članstva ovoga društva naročito dolazi do izražaja nakon 1940. godine, kada za učitelja u Kuzminec dolazi Stjepan Sabol, koji postaje i zborovođom pjevačkog zbora. Doduše, zbor je povremeno radio sve do 1942. godine, ali već 1943. Sabol s grupom pjevača odlazi u partizane. (U toj grupi bili su još i tajnik Rudolf Varga, te članovi Valent Grandić, Feliks Sakać i Dragutin Kuharić).

POSLIJERATNI USPJESI — Glazbeni amaterizam doživio je svoj puni procvat nakon oslobođenja. Pjevačko društvo »Kuzminec« nastavilo je s radom odmah 1946. godine, a zbor i dalje vodi agilni Stjepan Sabol. Dobar dio naprednog prijeratnog članstva ostao je i dalje na kormilu društva (predsjednik Mijo Jagić, tajnik Rudolf Var-

ga, i drugi). U to vrijeme broj članova u društvu osobito je velik, a nastupa se širom Podravine, čime društvo pridonosi naporima za obnovom zemlje.

Da bi se ojačalo ovo korisno djelovanje, godine 1948. dolazi do spajanja pjevačkih društava iz Koledinca i Kuzminca. Skupština ujedinjavanja održana je 12. prosinca 1948. u Kuzmincu, a bili su prisutni: Ivan Joža, Mijo Vutuc, Milan Marković, Milan Mihulinjak, Milan Marković-Krvar, Vinko Rajić, Dragutin Marković, Slavko Krvar, Branko Marković, Mijo Peras, Franjo Matić, Milan Matić, Drago Đuranec, Vlado Vutuc, Rudolf Glavosek, Branko Kranjec, Vladimir Ivić, Mijo Jagić, Stjepan Šijak, Feliks Sakać, Vinko Bičak, Stjepan Sabol i Rudolf Varga. Društvo je dobilo službeno ime Seljačko pjevačko društvo »Sloga« Kuzminec i to sa sljedećim sastavom Upravnog odbora: Mijo Jagić (predsjednik), Vladimir Ivić (potpredsjednik), Rudolf Varga (tajnik), Vinko Rajić (blagajnik), Milan Marković (arhivar), te Milan Mikulinjak, Branko Kranjec i Dragutin Marković.

Već 1948. godine u Kuzmincu se održava regionalna smotra pjevačkih zborova, na kojoj društvo postiže zapaženi uspjeh (smotri je prisustvovao i predsjednik Središnjice Seljačke sloge Hrvatske iz Zagreba Franjo Gažić). Samo u 1949. godini pjevački zbor SPD »Sloga« ostvaruje zapažene koncerte u Kuzmincu (2. siječnja), Ludbregu (1. svibnja), Novigradu Podravskom (12. lipnja), Kalniku (27. srpnja), Kuzmincu i Rasinji (12. prosinca) i Malom Bukovcu (19. prosinca 1949.). (Podaci iz zapisnika s glavne skupštine 5. veljače 1950.)

S proslave godišnjice SPD »Sloga« 1957. (gore) i 1972. godine (dolje) (iduća stranica)

Od brojnih nastupa idućih godina, naročito valja istaći prvo osvojeno mjesto na velikoj regionalnoj smotri pjevačkih zborova u Bjelovaru 1950., pa nastupe u Zagrebu, Varaždinu, Koprivnici, Kuzmincu i drugdje. Članovi SPD »Sloga« aktivno su se uključili i u ostale oblike društvenog života tadanje Podravine, pa su, među ostalim, samo 1951. godine dali oko 12000 dobrovoljnih radnih sati u okviru raznovrsnih radnih akcija organiziranih u to doba u ovom dijelu Podravine.

Stoga i nije čudno što je prigodom proslave 55. obljetnice društva, 18. kolovoza 1957., u Kuzmincu bilo vrlo svečano. Mješoviti zbor tada je imao 36 pjevača. Iz zapisa o ovoj proslavi čitamo da su nakon svećanih govora na ukrašenoj pozornici ispred zgrade škole nastupili članovi slijedećih društava: »Jedinstvo« iz Koprivnice, »Sloboda« iz Varaždina, »Željezničar« iz Koprivnice, »Golub« iz Bjelovara, »Svačić« iz Svetog Petra, »Zanatlije« iz Varaždina i, naravno, domaćin SPD »Sloge« iz Kuzminca. U izvještaju s ove proslave, Pavle Vratarić u »Glasu Podravine«, među ostalim, piše: »Pjesme Dvoržaka, Gotovca, Lisinskog, Krnica i drugih, odjekivale su prostranim školskim vrtom u Kuzmincu, dok su razdraženi slušaoci dugotrajnim aplauzom nagrađivali izvođače«. U Upravnom odboru SPD »Sloga« tada su bili: Vladimir Hlebar, Zdravko Mežnarić, Feliks Sakać, Milan Budaj, Dragutin Fric, Ivan Tkalčec i Dragutin Budaj.

U razdoblju od 1950. do 1970. godine značajan ton radu društva davao je agilni tajnik Ivan Tkalčec, a svakako su izuzetan doprinos dali i zborovođe Stjepan Sabol, Vladimir Ivić i Milan Marković, te nekoliko vrlo agilnih predsjednika, među kojima se ističe učitelj Zdravko Mežnarić. U tom razdoblju osobito zapaženi nastupi ostvareni su u Varaždinu, Bjelovaru, Koprivnici, Hercegovcu, u Sloveniji, te nekoliko puta za redom na Republičkoj smotri pjevačkih zborova SRH u Petrinji. Radi ilustracije sastava rukovodstva, navodimo članove Upravnog odbora izabranih na godišnjoj skupštini SPD »Sloga« 17. siječnja 1960.: Zdravko Mežnarić (predsjednik), Ivan Tkalčec (tajnik), Slavko Matić (potpredsjednik), Milan Budaj (blagajnik), te Vladimir Hlebar, Ljubomir Posavec i Valent Grandić.

Od 1970. godine do danas je razdoblje u kojem SPD »Sloga« iz Kuzminca bilježi vjerojatno najznačajnije uspjehe u svojoj dugoj povijesti. U tom razdoblju zborovođe su bili Milan Marković i Vladimir Ivić (i 1977.), predsjednici Vladimir Krvar i Vjekoslav Hadun (i 1977.), a tajnik Vladimir Hlebar (i

1977.). Samo u zadnjih pet godina priređeno je više od trideset nastupa širom naše zemlje, od kojih valja istaći one u Petrinji, Varaždinu, Bjelovaru, Hercegovcu, Virju, Koprivnici, Koprivničkom Ivancu, u Sloveniji i drugdje.

Proslava 70. obljetnice postojanja svečano je obilježena 4. lipnja 1972., kada su u Kuzmincu opet nastupili stari prijatelji iz Virovitice, Koprivnice, Petrinje, Varaždina, Hercegovca i Bjelovara. U vrijeme ove značajne proslave, Upravni odbor društva radio je u slijedećem sastavu: Vladimir Krvar (predsjednik), Ivan Tkalčec (potpredsjednik), Vladimir Hlebar (tajnik), Marijan Oroš (blagajnik), te Slavko Hadun, Slavko Matić i Zdravko Mežnarić.

Danas, u 1977. godini, kada slavi tri četvrt stoljeća rada, SPD »Sloga« iz Kuzminca, broji 46 aktivnih članova, što je za uvjete rada u srazmjerno malom naselju vrlo mnogo. Društvo raspolaže svojim vlastitim prostorijama (stara škola), solidnim fondom nota i kompozicija, potrebnim glazbenim instrumentima, 1977. je entuzijazmom članstva izgrađena i velika pozornica u dvorištu društvene zgrade... U muškom pjevačkom zboru pjeva 26 članova iz Kuzminca i okolnih mjesta, koje vježba agilni zborovođa Vladimir Ivić. U sastavu zbora djeluje i uhodana instrumentalna sekcija od osam članova. Učitelj Mirko Vertuš vodi i mladu folklornu sekciju, koja zasad broji 12 članova. Upravni odbor 1977. godine djeluje u slijedećem sastavu. Vjekoslav Hadun (predsjednik), Vladimir Hlebar (tajnik), Dragutin Kranjec (predsjednik Upravnog odbora), Slavko Matić (blagajnik), te Mirko Vertuš, Vjekoslav Daraži i Vladimir Krvar. U Nadzornom odboru nalaze se Dragutin Salaj (predsjednik), Marijan Hadun i Stjepan Botak.

Tajnik Vladimir Hlebar u svojem referatu na proslavi 75. obljetnice, među ostalim, rekao je i slijedeće: »Dug je prema nama danas, a još više prema mladima sutra, da našu »Slogu« svijetla obraza možemo ponijeti prema njezinoj stotoj godišnjici. Ova vizija mogla bi se ostvariti samo uz brigu svih Kuzminčana i mještana okolnih sela«. Poželimo amaterima iz Kuzminca u tom nastojanju mnogo uspjeha.

Izvori i literatura:

1. Zapisnici PD »Kuzminec« i SPD »Sloga« od 1934. do 1977. godine,
2. Referat s proslave 55. obljetnice, arhiva društva,
3. Referat s proslave 75. obljetnice, arhiva društva,
4. Pavle Vratarić: Slavlje pjesme u Kuzmincu, »Glas Podravine«, 24. kolovoza 1957.,
5. Dragutin Feletar: Entuzijast iz Kuzminca, zapis o Milanu Markoviću, list »Prijateljstvo«, Koprivnica, 1. travnja 1970.,
6. Dragutin Feletar: Tričtvrt stoljeća SPD »Sloga« iz Kuzminca, »Glas Podravine«, 24. lipnja 1977.,
7. Dragutin Feletar: Glazbeni život Koprivnice, Koprivnica 1977.,
8. Dragutin Feletar: Podravina, monografija, Koprivnica 1973.,
9. Spomenica župnog dvora Kuzminec.